

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2017r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	stażysta Angelika Chodorowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 listopada 2017r. w Suwałkach

sprawy **M. K. J. S. i W. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie

w związku z odwołaniem M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 27 października 2016 r. znak (...)

J. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 24 listopada 2016 znak (...)

i W. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 24 listopada 2016 znak (...)

1. zmienia zaskarżone decyzje w punkcie II i ustala, że wskazane w punkcie I podlegające umorzeniu należności podlegają umorzeniu bez warunku spłaty należności nie podlegających umorzeniu.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwoty po 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzjami z dnia 27.10.2016r. za numerami (...), (...) i (...), po rozpatrzeniu wniosków z dnia 26.08.2016r. W. S., J. S. i M. K. w sprawie umorzenia należności z tytułu składek po zmarłym Z. S., określił, iż:

według stanu na dzień 31.08.2016r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

a) ubezpieczenia społeczne - za okres 02/2004-11/2004 w łącznej kwocie 5132,76 zł, w tym z tytułu:

składek - 4687,66 zł;

odsetek - 445,10 zł;

b) ubezpieczenie zdrowotne – za okres 02/2004-11/2004 w łącznej kwocie 1620,73 zł, w tym z tytułu:

składek - 1492,13 zł;

odsetek 128,60 zł;

c) Fundusz Pracy - za okres 02/2004-11/2004 w łącznej kwocie 344,37 zł w tym z tytułu:

składek - 333,37 zł;

odsetek – 11,00 zł.

Decyzjami tymi określił też, że warunkiem umorzenia tych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu.

Wskazał również, że należności z tytułu składek za okres od 1.01.1999r. nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016r., poz. 963 z późn. zm.) oraz wydanym na jej podstawie Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18.04.2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2008r. Nr 78, poz.465 ze zm.).

W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 w/ w ustawy abolicyjnej (określającej warunki umorzenia), niepodlegające umorzeniu należności zostaną rozłożone na raty lub zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10 cytowanego przepisu prawnego uważa się za spełniony po ich opłaceniu.

Dalej w uzasadnieniu podał, że zgodnie z art. 1 ust. 10 ustawy z dnia 9.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, zwanej ustawą abolicyjną, warunkiem umorzenia wskazanych należności jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji o umorzeniu, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 01.01.1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgonie z art. 2 ust. 1 ustawy abolicyjnej z wnioskiem o umorzenie należności, o których mowa w art. 1 ust. 1, może wystąpić spadkobierca lub osoba trzecia, jeśli w zakresie tych obowiązków Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję o ich odpowiedzialności. Z danych znajdujących się w posiadaniu Zakładu wynika, iż w dniu 09.03.2016r. została wydana decyzją nr 3/2016, zgodnie z którą stwierdzono, iż W. S., J. S. i M. K. ponoszą jako spadkobiercy odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawcy Z. S..

W odwołaniu od tych decyzji W. S., J. S. i M. K. zaskarżyły decyzje w ich punkcie II tj. w zakresie w jakim organ rentowy postanawia, że warunkiem umorzenia należności (wymienionych w pkt. I decyzji) jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji wraz z odsetkami, jednocześnie przy tym nie wskazując wysokości należności niepodlegających umorzeniu.

Wniosły o ich zmianę poprzez orzeczenie jaka jest wysokość kwoty, którą każda z nich jest zobowiązana zapłacić tytułem spłaty należności niepodlegających umorzeniu, ewentualnie o ich uchylenie i przekazanie sprawy do rozpatrzenia organowi rentowemu.

Zaskarżonym decyzjom zarzuciły naruszenie:

art. 7, art. 8 i art. 77§ 1 KPA poprzez brak wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego; przejawiającym się w braku wskazania wysokości kwoty, która każda z nich jest zobowiązana zapłacić tytułem spłaty należności niepodlegającym umorzeniu;

art. 1 ust. 8 w zw. z art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 9.11.2012r o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (dalej: ustawa abolicyjna) poprzez brak rzeczywistego określenia warunków umorzenia należności objętych dyspozycją art. 1 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 4 ustawy abolicyjnej, zaś w miejsce tego pozorne określenie warunków – określenie warunków w taki sposób, że realizacja na podstawie treści decyzji jest niemożliwa.

W uzasadnieniu wskazały że zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10.12.2014r., sygn. III AUa 671/14, w decyzji, o której mowa w art.1 ust.8 ustawy z 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność powinny zostać określone nie tylko kwoty należności z tytułu nieopłaconych składek i innych należności wymienionych w ust. 1 i 6, podlegające umorzeniu, ale również warunki umorzenia.

Skoro jednym z warunków umorzenia zaległości jest zapłata należności niepodlegających umorzeniu, to w decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 ustawy z 2012r o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, musi zostać wskazana ta kwota. – orzekł Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 8.10.2015r., sygn. III AUa 147/15.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał jakie składki podlegają umorzeniu i, że warunkiem ich umorzenia jest spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się zaskarżonych decyzji. W kwestii zaś informacji o okresach i kwotach należności niepodlegających umorzeniu strona odwołująca powinna się zgłosić do ZUS O/O. lub telefonicznie pod nr (...) (osobą odpowiedzialną za udzielenie informacji jest E. K.).

Odnosząc się natomiast do kwestii wskazania w decyzji warunkowej wysokości kwot niepodlegających abolicji podał, iż podawanie w sentencji decyzji kwot niepodlegających umorzeniu jest niezasadne, gdyż w większości przypadków wskazana kwota nie pokrywałaby się z rzeczywistością tj. należnościami, które należy uregulować w celu spełnienia warunku, o którym mowa w art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył co następuje:

Odwołania należało uznać za uzasadnione.

Zgodzić się mianowicie należy z odwołującymi się, że w zaskarżonych decyzjach wydanych na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność powinny zostać określone nie tylko kwoty należności z tytułu nieopłaconych składek i innych należności wymienionych w ust. 1 i 6, podlegające umorzeniu, ale również warunki umorzenia.

Sąd orzekający zgadza się bowiem w zupełności ze wskazanymi wyrokami Sądów Apelacyjnych w Gdańsku i Łodzi. Jeżeli przecież, jak wskazały, jednym z warunków umorzenia zaległości jest zapłata należności niepodlegającym umorzeniu, to w decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 ustawy z 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, musi zostać wskazana ta kwota. Osoba zainteresowana musi bowiem dokładnie wiedzieć ile i za co musi uiścić należności niepodlegających umorzeniu. Zmienna kwota może ewentualnie tylko dotyczyć odsetek za wskazane należności niepodlegające umorzeniu. Te jednak mogą też być wskazane co do sposobu ich liczenia, a poza tym wynikają one z ustawy.

Nie mniej jednak w sprawie należało uznać, że nie istnieją żadne należności, których spłata mogłaby w świetle prawa warunkować wydanie decyzji o umorzeniu należności objętych punktami I zaskarżonych decyzji. Jak mianowicie wynika z pisma organu rentowego z dnia 22.02.2017r. zmarły Z. S. nie pozostawił po sobie żadnych innych należności

niż te, które zostały wykazane z zaskarżonych decyzjach. Nie ma więc co do niego należności, które nie podlegają umorzeniu. Takimi natomiast nie mogą być koszty upomnienia, które dotyczą samych odwołujących się jako jego spadkobierców. Zgodnie przecież z art. 1 ust. 8 ustawy z 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność nie wykazuje się ich w decyzjach o umorzeniu należności. Poza tym, w myśl art. 2 ust. 1 w zw. z art. 4 tej ustawy abolicyjnej do następcy prawnego (a więc spadkobiorcy) należy stosować odpowiednio przepisy artykułu 1. Artykuł zaś 1 swoim ustępie 6 stanowi, że umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nie tylko nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres, ale i należnych od nich, (...), kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, (...).

Niezależnie od powyższego to wskazać również należy, że odnośnie odwołujących się nie powinny zaistnieć żadne koszty upomnienia. Złożyły one bowiem wniosek o umorzenie należności zmarłego Z. S. zanim jeszcze można było upominać ich o zapłatę tych należności. Wniosek mianowicie taki złożyły już 31.03.2016r., tj. po wydaniu decyzji z dnia 9.03.2016r. o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania zmarłego Z. S., a przed jej uprawomocnieniem się. Po dacie zaś uprawomocnienia się decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności można tylko było upomnieć odwołujące się o zapłatę należności będących przedmiotem przeniesienia odpowiedzialności. Kwestia natomiast tego czy odwołujące się mogły skutecznie złożyć wniosek o umorzenie należności obciążających zmarłego Z. S. jeszcze przed uprawomocnieniem się decyzji o przeniesieniu za niego na nich odpowiedzialności za te należności była przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia Sądu. Wyrokiem z dnia 17.01.2017r. za sygn. akt III U 323/16 zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. do wydania w terminie 14 dni decyzji w zakresie wniosku M. K., W. S. i J. S. z dnia ich wpływu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 31.03.2016r. w przedmiocie umorzenia należności na podstawie przepisów ustawy z dnia 9.11.2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r., poz. 1551) po spadkodawcy Z. S., określonej decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9.03.2016r. nr OS/03/2016. Apelację od tego wyroku Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 5.10.2017r. za sygn. akt III AUa 213/17 oddalił. Na dzień tymczasem 31.03.2016r., na który organ rentowy został zobowiązany do wydania decyzji odwołujące się nie były upomniane pisemnie do uregulowania należności za Z. S..

Mając zatem to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy w Suwałkach na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżone decyzje w punkcie II i ustalił, że wskazane w punkcie I podlegające umorzeniu należności podlegają umorzeniu bez warunku spłaty należności nie podlegających umorzeniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 99 kpc, mając na względzie wysokość wynagrodzenia minimalnego określonego w § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz 1804).